

KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15- 2016-00001

A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés

Az okos város (Smart City) 2.1 rész

Nemzeti
Közszolgálati
Egyetem

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az okos város (Smart City) Okos város kulcsterületek

Okos városi környezet

Dr. Kovács Kálmán

egyetemi docens

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Irányítástechnikai és Informatikai Tanszék

igazgató

BME Egyesült Innovációs és Tudásközpont

Budapest, 2018

Tartalomjegyzék

- ❑ Bevezetés - Városi környezet kihívásai
- ❑ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere
  - ❑ Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika
- ❑ Okos városi környezet akcióterületei
  - ❑ Okos (Smart) épületek
  - ❑ Okos (Smart) közösségi területek
  - ❑ Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

→ Bevezetés

☐ **Bevezetés - Városi környezet kihívásai**

☐ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere

- ☐ Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika

☐ Okos városi környezet akcióterületei

- ☐ Okos (Smart) épületek
- ☐ Okos (Smart) közösségi területek
- ☐ Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

Bevezetés – Városi környezet kihívásai

Városiasodás negatív következményei és kihívásai

- Nagyváros és bővülő agglomerációjának elnéptelenítő hatása
- A „poliszok” közötti területek kizsákmányolása (nyersanyagtermelő illetve hulladékbefogadó funkciók)
- A város és természet (zöld, víz, levegő) egyensúlyának felborulása
- Épített környezet (épületek, közterületek, terek) belső arányainak változása és környezetterhelésének (energia fogyasztás) növekedése
- Városi közösségek és közösségi terek gyors átalakulása
- Városok természeti állapotának (levegő- és vízminőség, zajszint) romlása
- Időjárási szélsőségek okozta veszélyek növekedése
- A városi környezet fejlesztésének tervezése során figyelembe veendő sajátosságok (a város mérete, fejlődésének dinamikája, lakosságának életkori, szociális, kulturális összetétele és változásainak dinamikája, a város környezeti állapota, gazdasági szerepe, stb.) bővülő száma

→ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere

- ❑ Bevezetés - Városi környezet kihívásai
- ❑ **Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere**
  - ❑ Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika
- ❑ Okos városi környezet akcióterületei
  - ❑ Okos (Smart) épületek
  - ❑ Okos (Smart) közösségi területek
  - ❑ Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerkezere

Tervezési és monitoring eszközszerkezerek:

- „Hagyományos” eszközök (pl. népszámlálás, statisztikai adatszolgáltatás, helyi sajtó és televízió, nyilvános ülések és lakossági fórumok, stb.)
- Infokommunikációs eszközök:
  - Direkt adatgyűjtési eszközök
    - Adatszolgáltató aktív közreműködésével (pl. internetes fórumok és e-mailes „szavazás”)
    - Adatszolgáltató aktív közreműködését nem igényelve (pl. távérzékelte adatok és adatrendszererek)
  - Indirekt adatgyűjtő eszközök
    - Adatszolgáltató hozzájárulását igénylő (pl. okos eszközökön keresztül mért vagy gyűjtötte adatok)
    - Adatszolgáltató hozzájárulását nem igénylő (pl. szenzorok; anonimízálte e-nyilvántartások mint adó, tb, gépjármű, cég, stb.)

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerere

- ❑ Bevezetés - Városi környezet kihívásai
- ❑ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerere
  - ❑ **Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika**
- ❑ Okos városi környezet akcióterületei
  - ❑ Okos (Smart) épületek
  - ❑ Okos (Smart) közösségi területek
  - ❑ Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

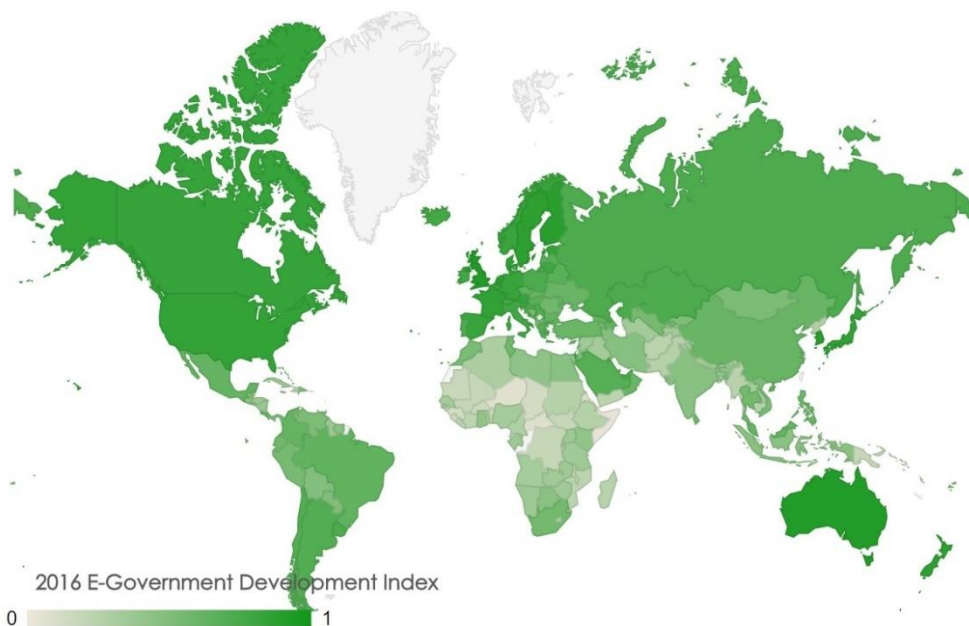

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerere

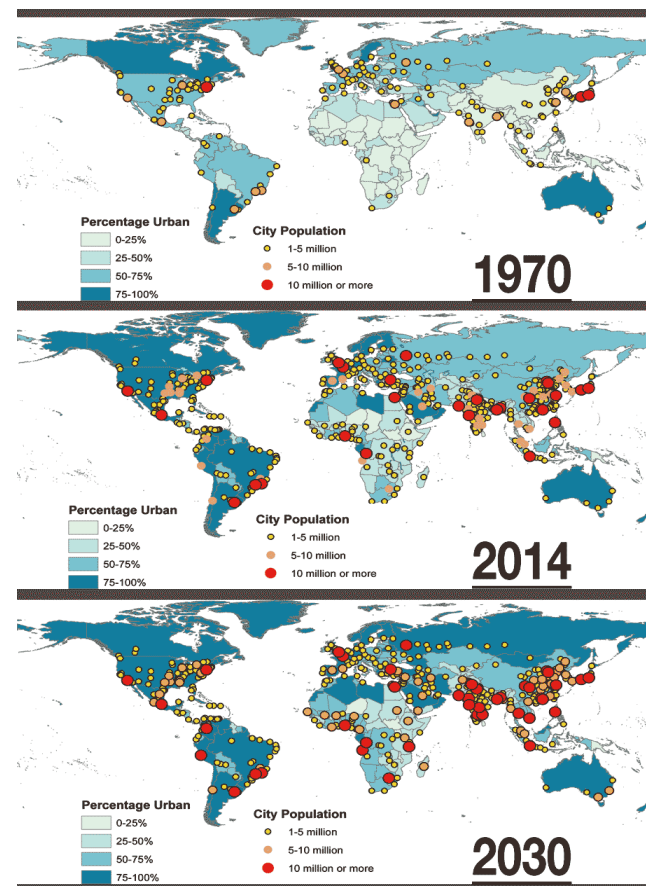
Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika

E-kormányzás szintje

Adatok térképi megjelenítése a helyzet ill. a változás elemzésére

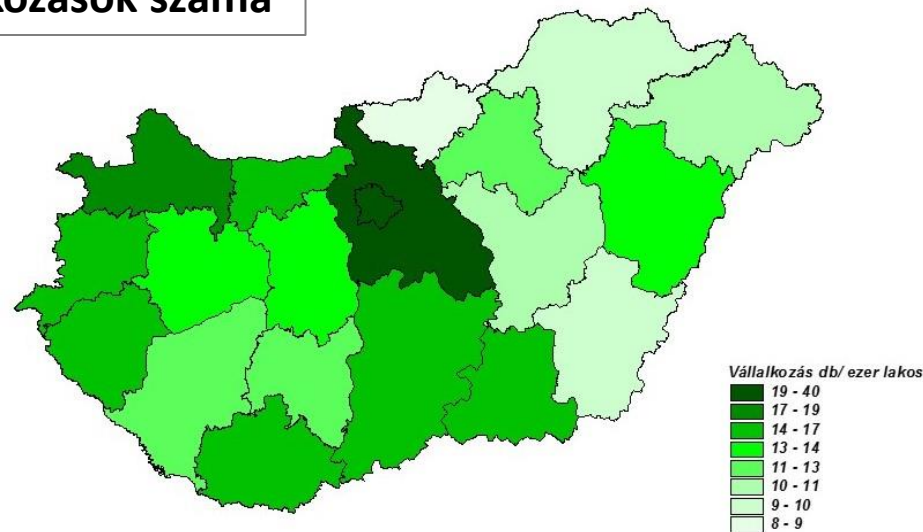
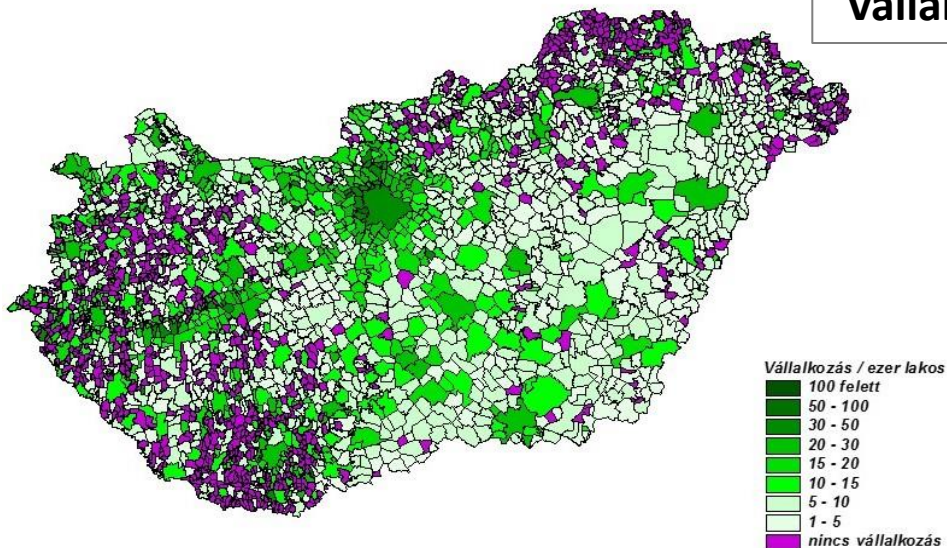
Urbanizáció

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerere

Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika

Vállalkozások száma

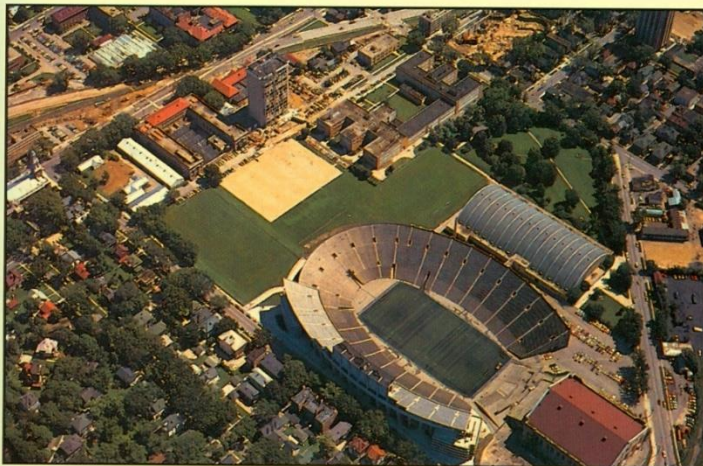
Adatok részletezettsége, azaz milyen mélységig „fúrunk”?

- Probléma jellege
- Rendelkezésre álló, illetve mérhető adatok
- Eredmények relevanciája (paraméterek, kauzalitás)
- Pénzügyi keretek, hatékonyság, ésszerűség, stb.

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerke

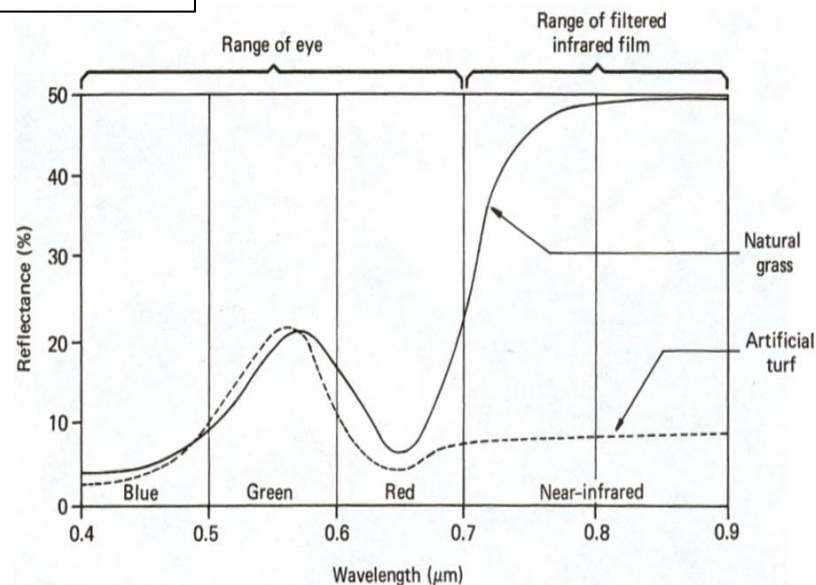
Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika

Adatok megbízhatósága

Pl. Adatnyerő eszközök megválasztása:
Ortofotó infravörös szűrővel vagy anélkül?

Fű - műfű

Természetes gyepek (Natural grass), és műfű (Artificial turf) spektrális görbéje.
Forrás: (Lillesand et al. 2004)

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerke

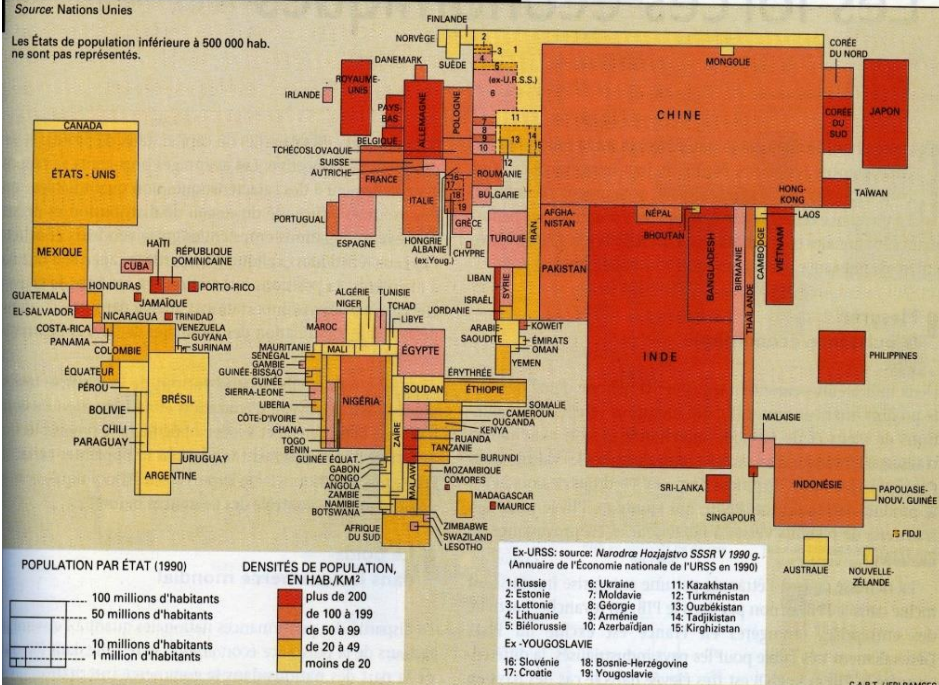
Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika

Népesség, illetve jövedelem

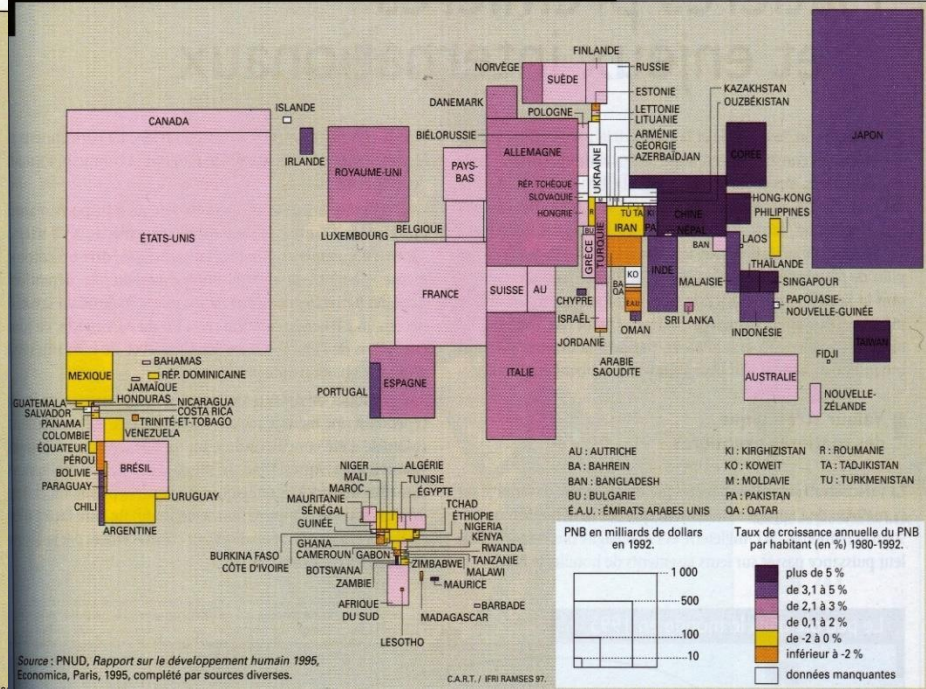
La répartition de la population mondiale (1990)

Source: Nations Unies

Les États de population inférieure à 500 000 hab. ne sont pas représentés.

Répartition de la richesse mondiale en dollars en taux de change courants

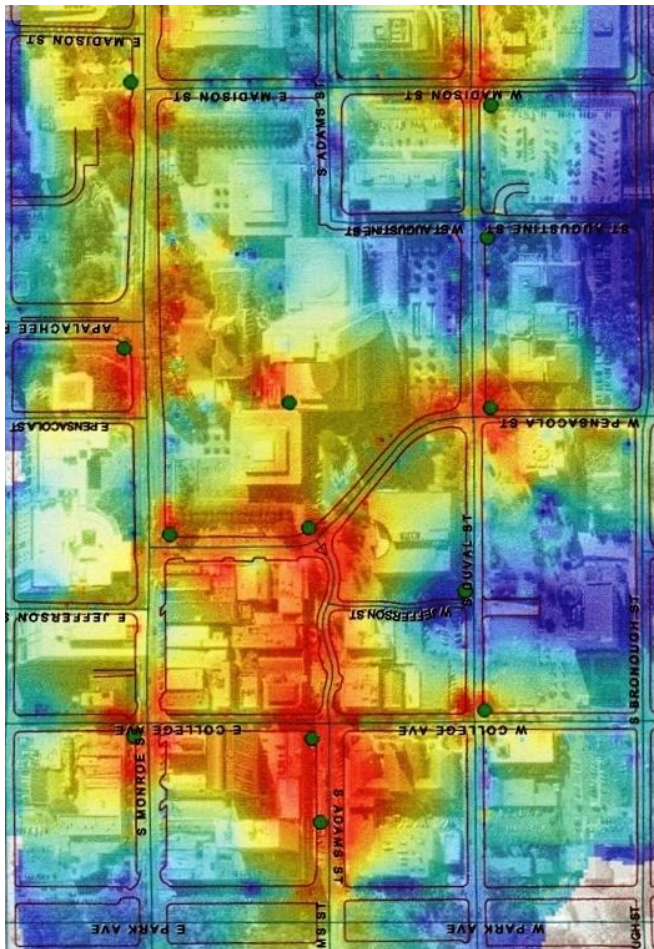

Vizualizáció az értékek hangsúlyozására, a lényeg kiemelésére.

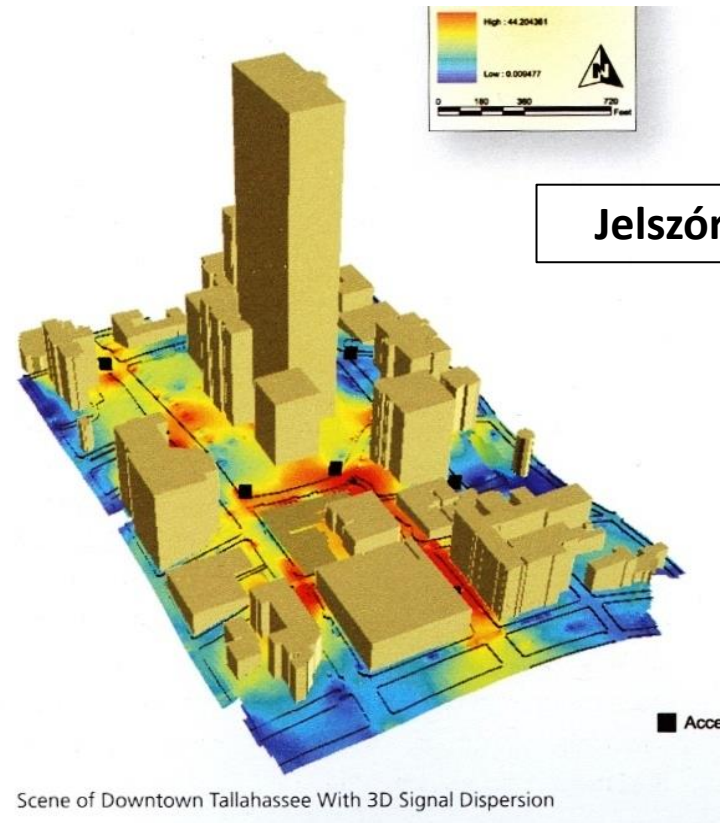

Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerere

Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika

Döntéstámogató 3D vizualizáció

Jelszórás és vétel

→ Okos városi környezet akcióterületei

- ❑ Bevezetés - Városi környezet kihívásai
- ❑ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere
  - ❑ Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika
- ❑ **Okos városi környezet akcióterületei**
  - ❑ **Okos (Smart) épületek**
  - ❑ Okos (Smart) közösségi területek
  - ❑ Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Okos (Smart) épületek

- ❑ Energiatudatos épületautomatizálás
  - ❑ *Folyamatosan mérő szenzorok (pl. fényviszonyok, szobahőmérséklet, páratartalom)*
  - ❑ *Automatizált világítás-, fűtés- és szellőzésvezérlés*
  - ❑ *„Szokások mérése” (pl. konyha használat)*
  - ❑ *Szokásokra épített vezérlés (pl. konyha szellőztetés, szagelszívás)*
- ❑ Okos (Smart) biztonsági és monitoring rendszer
  - ❑ *Intelligens érzékelő rendszer (pl. képfelismerő és azonosító rendszer)*
  - ❑ *Sötétben látás*
  - ❑ *„Indokolt riasztás”*

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Okos (Smart) épületek

- ❑ Okos (Smart) kaputelefon rendszerek
  - ❑ *Wi-Fi-n keresztül internetre „kötött”, felismeréssel kombinált rendszer*
- ❑ Okos (Smart) központosított lakóépület automatizálás
  - ❑ *Irodai épületautomatizáláshoz hasonló rendszer távfunkciókkal kiegészítve: pl. Navigációkat érzékelve pl. a fűtést a munkahelyi szobában kikapcsolja és otthonunkban beindítja*
- ❑ Okos (Smart) irodai prezentációs eszközök
- ❑ Okos (Smart) irodai bútorok (székek)
- ❑ Hosszú távú megoldások
  - ❑ *Okos (Smart) kisegítő robotok*
  - ❑ *Okos (Smart) ablakok*

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Okos (Smart) épületek

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

- ❑ Bevezetés - Városi környezet kihívásai
- ❑ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere
  - ❑ Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika
- ❑ **Okos (Smart) városi környezet akcióterületei**
  - ❑ Okos (Smart) épületek
  - ❑ **Okos (Smart) közösségi területek**
  - ❑ Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Okos (Smart) közösségi terek

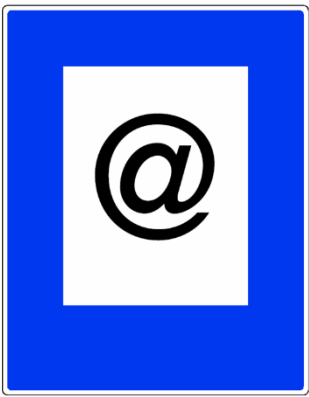
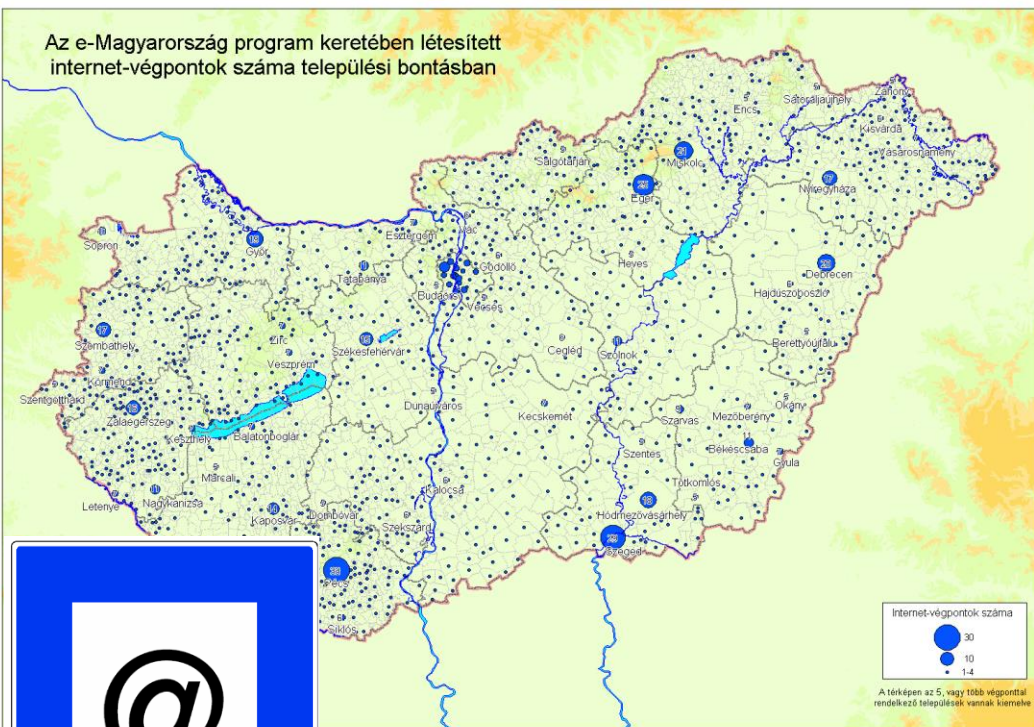
- ❑ Okos (Smart) point szolgálat és interaktív kioszkok
  - ❑ *Okos közvilágítási oszlopok, amelyek az intelligensen bekapcsoló (energia takarékoság) világításon túl pl.*
    - ❑ *méréseket végez (légszennyezés, zaj, stb.)*
    - ❑ *forgalomirányításhoz adatokat gyűjt és továbbít*
    - ❑ *elektromos autó- és kerékpártöltő állomásként működnek, stb.*
  - ❑ *Köztéri Wi-Fi szolgáltatást nyújtanak*
- ❑ Okos (Smart) tömegközlekedési megállók és köztéri Wi-Fi pontok
- ❑ Hosszú távú megoldások
  - ❑ *Felhő alapú közterületi infokommunikációs szolgáltatás*
  - ❑ *5G hálózati integrált közösségi szolgáltatások*

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Okos (Smart) közösségi terek

Az e-Magyarország program keretében létesített internet-végpontok száma települési bontásban

**Internet hozzáférés -
eMagyarország pontok**

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

- ❑ Bevezetés - Városi környezet kihívásai
- ❑ Okos városi környezet tervezési és monitoring eszközszerrendszere
  - ❑ Egy kiemelten fontos eszköz: térinformatika
- ❑ **Okos (Smart) városi környezet akcióterületei**
  - ❑ Okos (Smart) épületek
  - ❑ Okos (Smart) közösségi területek
  - ❑ **Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás**

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

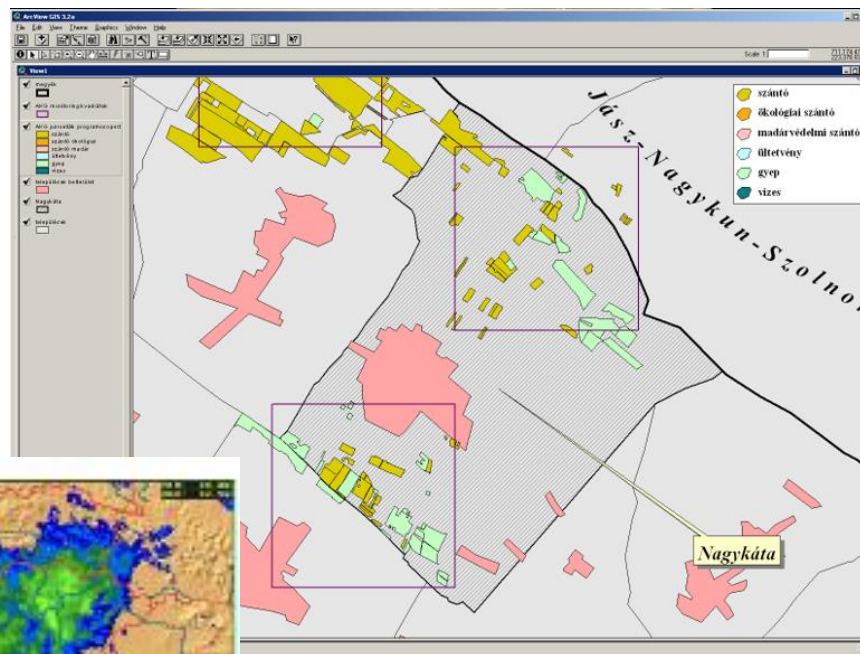
Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

- ❑ Éghajlati szélsőségek városi környezetben
  - ❑ *Városi „hőszigetek” felszámolása (fokozzák az éghajlati, főleg felmelegedési kellemetlen hatásokat)*
  - ❑ *Városrészekben gépkocsifüggetlen életmód kialakításának támogatása intelligens, személyre szóló szolgáltatásokkal*
  - ❑ *„Kompakt” épületek kialakítása*
- ❑ Okos (Smart) hulladékkezelés
  - ❑ *Hulladékok újrahasznosításának elősegítése a hulladék útjának követésével*
  - ❑ *Hulladékkezelés hatékonyságának javítása a hulladékok teljes „életrajzájának” (keletkezés, gyűjtés, szállítás, részleges újrahasznosítás, megsemmisítés, stb.) adatfeldolgozása útján*

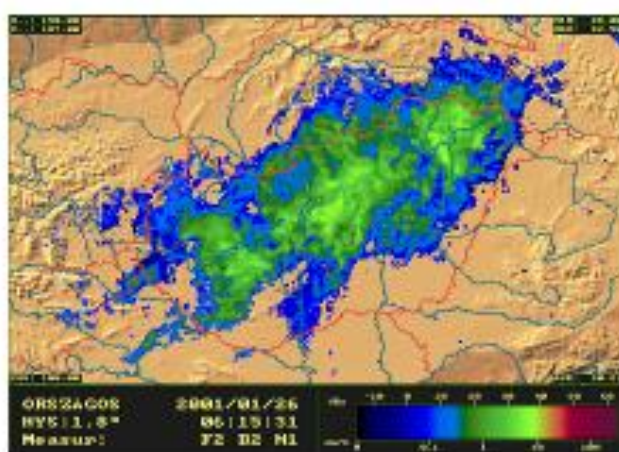

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

Vihar előrejelzés

Városi zöldterületek védelme

Okos (Smart) városi környezet akcióterületei

Klímahatások, környezetvédelem, vízgazdálkodás

- ❑ Okos (Smart) szennyvízkezelés
  - ❑ Újrahasznosítható szennyvizek visszaforgatását támogató mérő és szabályozó szenzorrendszer
  - ❑ Kórházi és ipari szennyvizek célzott kezelése
    - ❑ emberre és környezetére közvetlen kockázatot jelentő szennyezők eltávolítása
    - ❑ szennyezőanyagok „életútjának” nyomon követése
- ❑ Okos (Smart) vízgazdálkodás, intelligens fogyasztásmérés
- ❑ Hosszú távú megoldások
  - ❑ *Okos (Smart) vízfelhasználás, esővíz és szennyvíz-hasznosítás*
  - ❑ *Okos (Smart) hulladékhasznosítás zöld területek növelése érdekében*
  - ❑ *Városi levegőminőség javítása intelligens épület-fűtési, illetve közlekedési beavatkozással*

Irodalomjegyzék

Okos városi környezet

➤ Okos város

Kovács K., Bakonyi P.: *Future Internet and Smart Cities, avagy a jövő internete és az okos városok*. Magyar Jövő Internet 2015 különszám. Híradástechnika, Vol. LXXI. No. 1. 2016. pp. 15-21. http://www.hte.hu/documents/10180/1542618/HT_2016-1_MJIK2015.pdf

➤ EU Okos város program

<http://ec.europa.eu/eip/smartcities/>

➤ Okos város „kerék” modell (Smart City Wheel)

Cohen, Boyd: *The Smartest Cities In The World 2015: Methodology*,
<https://www.fastcoexist.com/3038818/the-smartest-cities-in-the-world-2015-methodology>

➤ IBM Smart City modell

IBM: *Smarter Cities*, http://www.ibm.com/smarterplanet/us/en/smarter_cities/overview/

➤ Frost and Sullivan Smart City modell

Frost and Sullivan: *Strategic Opportunity Analysis of the Global Smart City Market*,
<http://www.egr.msu.edu/~aesc310-web/resources/SmartCities/Smart%20City%20Market%20Report%202.pdf>

➤ Nature Based Smart Cities

European Commission: *Nature-based solutions and re-naturing cities*. Final report of Horizon 2020 expert group, 2015. p. 71. DOI: 10.2777/765301 ISBN 978-92-79-46051-7
<http://bookshop.europa.eu/en/towards-an-eu-research-and-innovation-policy-agenda-for-nature-based-solutions-re-naturing-cities-pbKI0215162/>

➤ 6 hazai okos város kulcsterület

Bakonyi P., Cinkler T., Csoknyai T., Hanák P., Kovács K., Prikler L., Rohács D., Sallai Gy.: *Smart City megoldások hat kulcsterületről*, BME EIT kiadványa, ISBN 978-963-313-230-2, p. 36. 2016.
http://smartpolis.eit.bme.hu/sites/default/files/dokumentumok/BME-EIT%20Smart_City%20megold%C3%A1sok%20hat%20kulcster%C3%81let%C3%81%202016%20A4.pdf

Az okos város (Smart City)

Okos városi környezet

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

kovacs@eit.bme.hu

**Nemzeti
Közzolgálati
Egyetem**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE